gemeente
Barneveld

Raadsmemo Acties alcoholproject

Datum: 3 oktober 2022

Onderwerp: Acties alcoholproject

Ter attentie van: De raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder: J.J. Luteijn

Mail behandelaar M.eskens@barneveld.nl *Telefoonnummer* 0621320580

Samenvatting
Deze memo maakt inzichtelijk welke acties er op dit moment zijn of nog worden uitgevoerd sinds de oprichting van het alcoholprojectteam.

Doel
In november 2021 heeft het college besloten in te stemmen met de integrale, gezamenlijke aanpak rondom alcohol- en drugsproblematiek. Conform de wens van de gemeenteraad wilden we met de aanpak niet alleen voor de lange termijn initiatieven oppakken en uitvoeren, maar direct van start te gaan met een aantal activiteiten.

Zoals u toegezegd heeft benoemen wij de acties die reeds in gang zijn gezet en wat deze inzet heeft opgeleverd. De acties zijn een mix van preventieve en repressieve maatregelen. Een aantal van deze acties komt voort uit het actieplan terugdringen alcoholgebruik in het verkeer. De evaluatie hiervan is in deze raadsmemo geïntegreerd.

Naast de in deze memo genoemde acties wordt gewerkt aan het creëren van zowel beleid als een netwerk van partners die gezamenlijk de schouders zetten onder dit thema. Op initiatief van het Rijk is een lokaal Barnevelds preventieakkoord in ontwikkeling waarin alcohol een prominentie plaats heeft. Naar verwachting kan per 2023 gestart worden met de uitvoering van dit akkoord. In het verlengde hiervan wordt gewerkt aan een preventieplan om middelengebruik onder jongeren terug te dringen door aandacht te besteden aan de positieve impact van alternatieve keuzes.

Inhoud memo

De preventieve acties:

Legesvrij rijbewijs na volgen alcohol- en verkeerscursus (AVC)

In samenwerking met IrisZorg is een Alcohol en verkeerscursus ontwikkeld. De cursus bestaat uit een sessie van 2 uur waarbij de cursisten kennis opdoen over verkeersveiligheid, risico's van alcohol in het verkeer, en omgaan met alcohol in de praktijk. De cursus is primair bedoeld voor jongeren die bezig zijn met het halen van rijbewijs. De deelnemers krijgen na afloop van de cursus een bewijs van deelname. Met dat bewijs worden de legeskosten kwijtgescholden bij aanvraag van het rijbewijs.

De doelstelling is om ervoor te zorgen dat mensen geïnformeerd zijn over de gevaren van alcohol in het verkeer.

Het resultaat is dat er 2020 140 mensen hebben deelgenomen en in 2021 48.

Overleg met pastores en burgemeester/wethouder.

Er wordt 2 keer per jaar een bijeenkomst georganiseerd voor alle pastores. Elke bijeenkomst heeft zijn eigen onderwerp. In het voorjaar is de problematiek rondom alcohol en-middelen gebruik besproken.

Vragenlijst kerken

Er is een korte vragenlijst uitgegaan aan de pastores. De input hiervan is besproken tijdens het pastoresoverleg en wordt meegenomen bij het maken van nieuw beleid.

80% geeft aan dat zij de problematiek rondom alcohol-en-middel gebruik herkennen. Daarnaast wordt ook regelmatig over dit onderwerp gesproken tijdens bijvoorbeeld catechisatie. Uit de vragenlijst blijkt ook dat er behoefte is aan handvatten vanuit de gemeente, maar ook dat men positief is over hoe de gemeente op dit moment bezig is met deze problematiek.

Campagne Eentje minder

Campagne eentje minder is een initiatief van de jongerenraad. Een aantal keer per jaar vindt er een piekmoment plaats (2 weken) waarin de campagne online en offline nadrukkelijk zichtbaar is. Elk piekmoment staat er een ander thema centraal. Om zoveel mogelijk mensen bewust te maken om niet deel te nemen aan alcohol in het verkeer, wordt er via sociale media, posters, flyers en zadelhoesjes aandacht voor deze campagne gevraagd.

Preventielessen op scholen (VO) rondom middelengebruik (in het verkeer)

In brede zin is er een menukaart preventielessen Alcohol & Drugs
ontwikkeld door het CJG Barneveld. Deze lessen bevatten een aantal cursussen die betrekking hebben op middelengebruik (in het verkeer). Er is rekening gehouden met de leeftijd van de doelgroep, elk leerjaar heeft een eigen onderwerp/cursus.

1.gastles 'Alcohol en drugs in het verkeer' / Rijden Zonder Invloed (leerjaar 4 & 5)
2. Frisse Start (leerjaar 1)
3. Samen Fris (leerjaar 2)
4. GRIP alcohol (leerjaar 2)
5. GRIP-Drugs (leerjaar 2)
6. GRIP op je stuur (leerjaar 4 & 5)

Instructie Verantwoord Alcohol schenken voor sportverenigingen (IVA)

Er staan 4 centrale IVA's in 2022 voor sportverenigingen en andere para commerciële horeca gepland. Het doel van een IVA training, is barpersoneel van para commerciële horeca bewust maken van hun verantwoordelijkheid en invloed als het gaat over alcohol schenken.

Sturing op vergunningaanvraag evenementen

Als blijkt of wordt verwacht dat er na een evenement wangedrag ten aanzien van alcohol en/of excessief gebruik van alcohol achter het stuur zal plaatsvinden dan moeten organisatoren een alcoholplan aanleveren. Hierin staat uitgewerkt hoe de

organisatie wil voorkomen dat bezoekers te veel drinken, dat bezoekers onder de 18 alcohol krijgen en dat bezoekers in de auto stappen als ze gedronken hebben.

Industrieterrein bezoeken met een alcoholsimulator.

Alle industrieterreinen in de gemeente Barneveld zijn of worden bezocht met de “veiligheidstour”. Er wordt o.a. gebruik gemaakt van een alcoholsimulator. De alcoholsimulator simuleert hoe het is om onder invloed te rijden. Verder wordt er tijdens de veiligheidstour met ondernemers gesproken over de gevaren van de vrijdagmiddagborrels en worden er andere alternatieve besproken.

Themabijeenkomst sportverenigingen rondom gezonde sportomgeving

Een bijeenkomst voor alle sportverenigingen met als een van de thema’s alcohol (als onderdeel van gezonde sportomgeving). Sportverenigingen bewust maken van de verantwoordelijkheid en invloed die zij hebben als het gaat over alcoholgebruik.

Keten

Er is een jongerenwerker met het taakaccent keten aangesteld. Er is in samenwerking met politie en de gemeente een ketenoverzicht gemaakt. Ten aanzien van keten bestaat het beeld dat er sprake zou kunnen zijn van illegale alcoholverkoop en/of alcoholgebruik door minderjarigen. Er zijn (medio 2022) 36 adressen waar een zogenoemde ‘keet’ is of wordt vermoed. Er komen geen meldingen binnen over nieuw ontstane keten. Het ontstaan van mogelijke nieuwe keten is gebaseerd op bevindingen van gemeentelijke boa’s. Er zijn inmiddels 18 keten bezocht door een jongerenwerker. Bezoeken worden altijd van tevoren aangekondigd. Bij vijf keten bleek dat deze worden bezocht door minderjarigen en er gedronken wordt. Keetbezoekers zijn meestal het 22-26 jarigen (maar het kunnen ook veertigers of vijftigers zijn). De ervaring is dat meerderjarige keetbezoekers niet open staan voor (regelmatig) contact met de jongerenwerker. De inzet van de jongerenwerker is gericht op minderjarigen (en hun ouders). Om het bereik onder jongeren te vergroten, neemt de jongerenwerker zo veel mogelijk deel aan (ouder)avonden van kerken en scholen over verslaving en/of grensoverschrijdend gedrag.

Bezoek scholen met boa’s jongerenwerk, politie en Iriszorg

Het voortgezet onderwijs wordt in het najaar bezocht. Tijdens dit bezoek worden leerlingen preventief geïnformeerd door de gemeente, iriszorg en de politie over de gevaren van drugs en alcohol (in het verkeer).

Bijeenkomst met partners denktank

Er is een denktank is opgericht. Dit is een groeiend gezelschap bestaande uit onder andere de gemeente, ondernemers, scholen, kerken, frisvalley, Iriszorg en de politie. Deze denktank komt twee keer per jaar bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomsten geven mensen hun visie op het probleem vanuit hun eigen betrokkenheid en worden en samen (nieuwe)ideeën besproken.

Ondernemers informeren en opleiden

Het gesprek wordt met ondernemers gevoerd om de het bewustzijn rondom deze problematiek te vergroten. Het doel is werkgevers te informeren over de gevaren en te laten inzien dat de vrijdagmiddagborrel ook verantwoord kan.

De repressieve maatregelen:

Alcohol- en drugstest bij Gelderpop en andere evenementen

In het verleden zijn er bij evenementen alcohol en drugstesten afgenomen. Afgelopen jaar is dit vanwege capaciteit niet gebeurd. Afgesproken is dat dit in 2023 vaker gaat plaatsvinden.

Periodiek (grote) alcoholcontroles

Het aantal (grote) alcoholcontroles is in overleg met de politie geïntensiveerd.

Controleren openingstijden verenigingen

Bij het begin van het nieuwe seizoen, (eind augustus 2022) stuurt de gemeente een brief naar de verenigingen over handhaving van openingstijden. Boa’s zullen daarna periodiek gaan controleren.

Vervolg

In het brede perspectief van gezondheidsbevordering wordt voor de lange termijn verkend hoe we acties uit het actieplan Terugdringen alcohol in het verkeer en nieuwe acties vanuit de aanpak alcohol- en drugsproblematiek kunnen borgen. Daarnaast is de gemeente samen met maatschappelijke partners in april 2022 gestart met het opstellen van het Gezonde Leefstijlakkoord Barneveld, als lokale uitwerking van het Nationaal Preventieakkoord. Binnen dit akkoord draagt iedere partner vanuit zijn eigen expertise en mogelijkheden bij aan de doelstellingen. Problematisch alcoholgebruik is één van de thema's binnen het Gezonde Leefstijlakkoord Barneveld. Ook wordt verkend op welke wijze het inzetten op het positief veranderen van de leefomgeving en het benadrukken van alternatieven kan bijdragen aan het terugdringen en voorkomen van problematisch alcoholgebruik. Eind 2022 zal er een evaluatie plaatsvinden door met alle betrokken instanties (politie, handhaving, iriszorg, denktank ect.) in gesprek te gaan . Er zal dan met name gekeken worden hoe succesvolle acties uit het actieplan 'terugdringen alcoholgebruik in het verkeer' en uit de aanpak een vervolg kunnen krijgen. Met Mede gezien het feit dat het actieplan in 2022 afloopt. Met al deze acties en interventies ontstaat een breed scala aan preventieve en repressieve maatregelen, alsmede een sterk netwerk van samenwerkende partners.

Bijlage: Resultaten campagne eentje minder:

Resultaten Campagne Eentje Minder:

Piekmoment september 2020

Social Media (Snapchat, YouTube, Facebook, Instagram)
- Online video advertenties: 265.000 keer verschenen
- Online video advertenties: ruim 1000 keer aangeklikt

Website
- 606 bezoekers

Outdoor campagne
- 1 week A30-mast – 278.000 passanten
- 50 posters
- 1000 flyers

Piekmoment december 2020/januari 2021

Social Media (Snapchat, YouTube, Facebook, Instagram, Display*)
- Online video advertenties:

90.542 keer verschenen
- Online video advertenties:

Ruim 200 keer aangeklikt
* display zijn advertenties die zijn getoond op websites als nu.nl

Website
- 646 bezoekers

Outdoor campagne
- 2 weken A30-mast – 278.000 passanten
- 35 sandwichborden (verdeeld over alle kernen van de gemeente)
- Geen andere uitingen. Campagne paste niet in positieve boodschap die de gemeente wilde uitstraling richting de jongeren rondom oud & nieuw. Daarom beperkt tot campagne via Social Media en de sandwichborden.

Piekmoment mei 2021

Social Media (Snapchat, YouTube, Facebook, Instagram, Display)
- Online video advertenties: bijna 400.000 keer verschenen
- Online video advertenties: bijna 1500 keer aangeklikt

Website
- 706 bezoekers

Outdoor campagne
- 35 sandwichborden (verdeeld over alle kernen van de gemeente)
- 50 posters
- 1000 flyers
- 750 zadelhoesjes

Piekmoment oktober 2021

Social Media (Snapchat, YouTube, Facebook, Instagram, Display)
- Online video advertenties: bijna 380.000 keer verschenen
- Online video advertenties: ruim 1200 keer aangeklikt

Website
- 985 bezoekers

Outdoor campagne
- 35 sandwichborden (verdeeld over alle kernen van de gemeente)
- 50 posters
- 750 flyers

- A30-mast – 304.000 passanten